

ΥΠΠΟ: Επαναπατρίζονται ελληνικές αρχαιότητες που βρίσκονταν στην κατοχή εταιρείας Robin Symes, στη Μ. Βρετανία

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Ένα αττικό μαρμάρινο αναθηματικό ανάγλυφο του δεύτερου μισού του 4ου αι. π.Χ., και πέντε χάλκινα ανθρωπόμορφα ειδώλια που βρίσκονταν στην κατοχή της υπό εκκαθάριση εταιρείας Robin Symes Limited, επαναπατρίστηκαν από το Λονδίνο σήμερα (22/1), μετά από την επιτυχή έκβαση της μακροχρόνιας διεκδίκησής τους, σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η διεκδίκηση του ελληνικού Δημοσίου για τον επαναπατρισμό των αρχαίων αντικειμένων ξεκίνησε το 2006 και θα προστεθούν στα εκατοντάδες αντικείμενα που επαναπατρίστηκαν, από την ίδια εταιρεία, τον Μάιο του 2023.

Η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη δήλωσε: «Ο επαναπατρισμός των αρχαιοτήτων από την εταιρεία Robin Symes αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό

αποτέλεσμα της συστηματικής και καλά οργανωμένης προσπάθειας του υπουργείου Πολιτισμού για την προστασία και επιστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Με μεθοδικότητα, νομική τεκμηρίωση και συνέπεια, ολοκληρώθηκε μια μακρά διαδικασία που αποδεικνύει ότι το ελληνικό Δημόσιο δεν εγκαταλείπει ποτέ καμία διεκδίκηση. Η επιστροφή του αναθηματικού ανάγλυφου και των χάλκινων ειδωλίων εντάσσεται σε μια συνεπή στρατηγική, η οποία τα τελευταία χρόνια έχει φέρει απτά αποτελέσματα, με εκατοντάδες αντικείμενα να έχουν ήδη επαναπατριστεί. Το υπουργείο Πολιτισμού θα συνεχίσει, με την ίδια επιμονή και σοβαρότητα, τις ενέργειες εντοπισμού, τεκμηρίωσης και διεκδίκησης αρχαιοτήτων που έχουν εξέλθει παράνομα από τη χώρα μας. Κάθε αντικείμενο αποτελεί μέρος της ταυτότητας και της ιστορίας μας».

Όπως αναφέρει η ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, το μαρμάρινο αναθηματικό ανάγλυφο (ύψους 52 εκ. και πλάτους 92 εκ.) έχει τη μορφή ναΐσκου με πλευρικές παραστάδες που φέρουν επίκρανα, στηρίζουν επιστύλιο και οριζόντιο γείσο. Σύμφωνα με την επιγραφή (Αρτέμιδι Μουνιχίαι) που είναι χαραγμένη στο επιστύλιο, το ανάγλυφο αποτελεί ανάθημα στην Αρτέμιδα Μουνιχία. Στην παράσταση εικονίζεται η 'Αρτεμις, όρθια και επιβλητική, ταυτίζεται, με ασφάλεια, πέραν της επιγραφής, και από τη φαρέτρα που προβάλλει πίσω από τη ράχη της. Με το αριστερό χέρι κρατά όρθιες δύο αναμμένες δάδες, ενώ το δεξιό βρίσκεται σε μεσολαβή. Φορεί αττικό πέπλο, ζωσμένο κάτω από το στήθος, και ιμάτιο. Τα μαλλιά της είναι μαζεμένα σε κοντή αλογοουρά, συνήθης κόμμωση για τη νεαρή παρθένα θεά. Μπροστά της εικονίζεται χαμηλός βωμός που αποτελεί το διαχωριστικό στοιχείο ανάμεσα στη θεά και στους θνητούς λατρευτές που προσέρχονται, σε πομπή, από τα δεξιά. Πίσω από τον βωμό εικονίζεται η κεφαλή ενός ζώου (εριφίου) που προορίζεται να θυσιαστεί, και ο παις, ο μικρός δούλος που κρατάει το κανούν, τον ρηχό δίσκο με τα απαραίτητα για τη θυσία.

Οι λατρευτές, στα δεξιά, αποδίδονται σε μικρότερη κλίμακα από τη θεά. Εικονίζονται οκτώ ενήλικες μορφές, τρεις ανδρικές που υψώνουν το δεξιό χέρι σε ικεσία και πέντε γυναικείες, και έξι παιδιά μπροστά τους. Μια ακόμη μορφή, θεραπαινίδα που ανήκει στο υπηρετικό προσωπικό, αποδίδεται σε χαμηλό ανάγλυφο, πάνω στην παραστάδα. Ισορροπεί με το δεξιό ανυψωμένο χέρι της κυλινδρική κίστη στην κεφαλή της. Η «ομιλούσα» στο επιστύλιο επιγραφή οδηγεί με ασφάλεια στο ιερό από όπου προέρχεται το ανάγλυφο. Είναι από το ιερό της Αρτέμιδος Μουνιχίας, που βρισκόταν στη νότια πλευρά του λιμανιού της Μουνιχίας (σημερινό Μικρολίμανο) στον Πειραιά. Από το ιερό αυτό προέρχεται ένας εξαιρετικά περιορισμένος αριθμός γλυπτών, γεγονός που έχει αποδοθεί στις αλλεπάλληλες δηλώσεις που έχει υποστεί ο χώρος ήδη κατά την αρχαιότητα. Το ανάγλυφο που έρχεται από το Λονδίνο, ως προϊόν παράνομης διακίνησης, είναι το

πρώτο ανάγλυφο που γίνεται γνωστό από αυτό το σημαντικότατο ιερό της Αρτέμιδος Μουνιχίας.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, φωτογραφία του αναθηματικού αναγλύφου περιλαμβάνεται στο αρχείο του Gianfranco Becchina που κατασχέθηκε το 2002 στην γκαλερί του, στη Βασιλεία, έπειτα από κοινή επιχείρηση των ιταλικών και ελβετικών διωκτικών αρχών. Συγκεκριμένα, απεικονίζεται σε δύο polaroid φωτογραφίες (στη μία ολόκληρο, στη δεύτερη σε λεπτομέρεια). Πάνω από τις polaroid αναγράφεται η ημερομηνία 8/6/88 και τα αρχικά του Έλληνα διακινητή (ΖΕ/ΒΙΤ). Το συγκεκριμένο αρχαίο αντικείμενο, σύμφωνα με τις ελληνικές δικαστικές Αρχές είναι προϊόν λαθρανασκαφής και διακινήθηκε παράνομα από την Ελλάδα.

Τα χάλκινα ειδώλια, τρία ανδρικά και δύο γυναικεία, ύψους περίπου 6 εκ., ακολουθούν τον τύπο του λατρευτή με το ανασηκωμένο στην κεφαλή της δεξιάς χειρός, χαρακτηριστική χειρονομία της δέησης απέναντι στη θεότητα.

Τα αντικείμενα παραδόθηκαν στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Πειραιά.

Πηγή: ΑΠΕΜΠΕ- Ν.Μπ.

Πηγή φωτό: Υπουργείο Πολιτισμού